

De cijfers achter de langstudeerboete

Het is onzeker of de langstudeerboete daadwerkelijk zal worden ingevoerd. Het draagvlak brokkelt in snel tempo af. Mocht invoering worden uitgesteld of helemaal van de baan gaan, dan heeft dat ingrijpende gevolgen voor de begroting hoger onderwijs van OCW. Het totale tekort bedraagt in 2012 M€ 62 en loopt op tot M€ 148 in 2016.

Omdat in de pers verschillende bedragen circuleren die met de maatregel en eventuele afschaffing ervan gemoeid zijn, volgt hieronder in kort bestek de financiële implicaties van een afschaffing van de boete voor de instellingen in het hoger onderwijs.

Langstudeerboete (bedragen in mln euro)	2012	2013	2014	2015	2016
Voor Hoger Onderwijs					
Verlaging rijksbijdrage	-62	-378	-383	-393	-393
Verhoging voor onderwijsintensiteit	0	120	140	150	165
Verhoging voor profilering	0	80	80	80	80
Subtotaal	-62	-178	-163	-163	-148
wv. gedekt door collegegeld (a)	62	178	163	163	163
Totaal	0	0	0	0	15

(a) Temporisering langstudeerders, brief OCW aan TK van 13 april 2011

Met de invoering van de boete vanaf studiejaar 2012/2013 ontvangen de instellingen van hun langstudeerders een hoger collegegeld. In 2012 staat daar een even grote bezuiniging van de overheid op de rijksbijdrage tegenover. Vervalt de boete dan lopen de universiteiten en hogescholen in 2012 M€ 62 aan inkomsten mis, tenzij OCW tezelfdertijd de verlaging van de rijksbijdrage teruggedraait.

Vanaf 2013 hebben de instellingen niet alleen te maken met extra collegegeldontvangsten uit de langstudeerboete als compensatie voor een bezuiniging van de overheid, maar worden ze aanvullend ook op hun budget gekort voor elke langstudeerder die bij hen staat ingeschreven. Deze korting staat in de begroting van OCW opgevoerd onder de titel 'efficiencykorting'. Daar staat tegenover dat OCW middelen terugploegt in het onderwijs in verband met de prestatieafspraken over kwaliteit en studiesucces ('onderwijsintensiteit') en profilering. Die reeks loopt op van 200 miljoen in 2013 tot 245 miljoen vanaf 2016.

Als nu de langstudeermaatregel wordt ingetrokken nog voor deze zou worden ingevoerd, dan leidt dat nog dit jaar tot een tekort aan inkomsten ter hoogte van M€ 62. Voor de jaren daarna geldt dat het tekort oploopt tot M€ 393 vanaf 2015. Daar staat tegenover dat dan ook de bovengenoemde efficiencykorting van de baan is. Deze maakt immers integraal deel uit van de langstudeermaatregel. Beide effecten tezamen leiden ertoe dat de hogescholen en universiteiten in 2013 worden geconfronteerd met een bezuiniging van M€ 178. Een bedrag dat afloopt naar M€ 148 vanaf 2016.

Gevolg afschaffing afstudeerboete					
Tekort hogescholen en universiteiten	2012	2013	2014	2015	2016
	-62	-178	-163	-163	-148

NB

Science Guide spreekt in een bericht d.d. 16 augustus over een bedrag van M€ 75 dat de instellingen in 2012 mis dreigen te lopen. Dat bedrag is dus M€ 62. De suggestie dat dit uit een kasschuif in verband met de prijscompensatie kan worden opgevangen is vreemd. Niet alleen omdat de prijscompensatie voor 2012 met M€ 42 daartoe niet volstaat, maar ook omdat een kasschuif leidt tot een extra tekort in 2013. Tenzij OCW voor de begroting 2013 naast de benodigde M€ 178 nog eens M€ 62 weet te vinden.

16 augustus 2012